

تماس‌های مقامات ارشد کره شمالی و ایران نشان از همکاری نظامی عمیق‌تر دارد

به قلم جی سالومون (/fa/experts/jy-salwmwn/)

۲۷ نوامبر ۲۰۱۷

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/high-level-contacts-between-north-korea-and-iran-hint-deeper-military-cooperation

العربية (/ar/policy-analysis/atsalat-rfyt-almstwy-byn-kwrya-alshmaryt-wayran-twby-btawn-skry-akbr/)

درباره نویسنده

جی سالومون (/fa/experts/jy-salwmwn/)

جی سالومون همکار همراه کهنه سرباز و روزنامه نگار فعال در حوزه آسیا، آفریقا و خاور میانه، خبرنگار حوزه خارجی نشریه وال استریت ژورنال و نویسنده مقاله (Random House) 2016 با موضوع جنگ های ایران

آقای سالومون پیش از این در دفتر نشریه نشریه وال استریت ژورنال مسئولیت پوشش امور مربوط به امنیت ملی و

تحلیل کوتاه

پیونگیانگ به عنوان شریکی مهم در سیاست «محور مقاومت» تهران ظاهر شده و مقامات هشدار می‌دهند که تلاش مشترک این دو کشور می‌تواند تا حد ساختن سلاح‌های کشتار جمعی پیش رود

دیدارهای مقامات ارشد کره شمالی و ایران در ماه‌های اخیر سبب نگرانی‌های دولت ایالات متحده در خصوص عمق پیوندهای نظامی میان این دو دشمن آمریکا شده است. در ماه سپتامبر رئیس جمهور ترامپ به نهادهای اطلاعاتی ایالات متحده دستور داد تا درباره هرگونه همکاری دوجانبه هسته‌ای میان این دو کشور مطالعه تازه‌ای انجام دهند. با این حال مقامات در واشنگتن آسیا و خاورمیانه که روابط ایران و کره شمالی را دنبال می‌کنند می‌گویند پیونگیانگ و تهران پیش از این نشان داده‌اند که به توسعه مشترک سامانه موشک‌های بالستیک و دیگر برنامه‌های نظامی یا علمی خود متعهدند.

کره شمالی در سال گذشته به شکلی گسترده توانمندی‌های هسته‌ای و موشک‌های دوربرد خود را توسعه داده طوری که اکنون موشک‌های بالستیک قاره‌پیمای آن کشور به طور بالقوه می‌تواند غرب ایالات متحده را با کلاهک‌های هسته‌ای هدف قرار دهد. در همین مدت نهادهای اطلاعاتی آمریکایی خبر از حضور مقامات دفاعی ایران در پیونگیانگ داده‌اند که می‌تواند نشانی از تبادل پیشرفت‌های تکنولوژیک خطرناک میان این دو کشور باشد. یکی از مقامات ارشد آمریکایی که کار او با خاورمیانه مرتبط است می‌گوید: «باید به درک درست‌تری از همه این تماس‌ها [میان ایران و کره شمالی] برسیم. این موضوع یکی از اولویت‌های اصلی ما خواهد بود».

دیدارهای مشکوک

در اوایل اگوست کیم یونگ-نام رهبر سیاسی شماره دو و رئیس قوه مقننه کره شمالی با تبلیغاتی پرسروصدا از پیونگیانگ با هدف بازبینی طولانی عازم ایران شد. دلیل این سفر شرکت در مراسم تحلیف حسن روحانی رئیس جمهور ایران عنوان شد اما طولانی شدن مدت این سفر زنگ هشدار را در واشنگتن و پایتخت‌های متحدان آن به صدا درآورد. رسانه‌های دولتی کره شمالی گفتند که این سفر چهار روز طول کشیده اما رسانه‌های دولتی ایران از سفری ده‌روزه سخن می‌گویند و همچنین این‌که هیئتی پرشمار از دیگر مقامات

بلندپایه کره شمالی کیم را همراهی کردند

آخرین سفر کیم به ایران در سال ۲۰۱۲ برای شرکت در گردهمایی جنبش عدم تعهد بود همان سازمان متشکل از کشورهای در حال توسعه که در دوران جنگ سرد تلاش می‌کردند به واشنگتن و کرملین وابسته نباشند با این حال کیم در بیشتر برنامه‌های مرتبط با این گردهمایی حضور نیافت و به جای آن مشغول امضاء توافق دوجانبه همکاری‌های علمی با محمود احمدی‌نژاد رئیس‌جمهور وقت ایران بود به گفته مقامات اطلاعاتی آمریکا این سند همکاری بسیار شبیه توافقی بود که پیونگیانگ در سال ۲۰۰۶ با سوریه امضا کرد پنج سال پس از آن توافق جنگنده‌های اسرائیلی ساختمان‌های را در شرق سوریه بمباران کردند که به باور ایالات متحده و سازمان ملل متحد یک راکتور هسته‌ای ساخت کره شمالی بود که قرار بود به زودی فعال شود قابل توجه است که یکی از مقامات ایرانی حاضر در گردهمایی جنبش عدم تعهد در سال ۲۰۱۲ فریدون عباسی دوانی رئیس سازمان انرژی اتمی ایران بود که از سوی واشنگتن و سازمان ملل به دلیل داشتن در توسعه تسلیحات اتمی تحریم شده بود

همین‌طور رسانه‌های دولتی کره شمالی و ایران می‌گویند اهداف تازه‌ترین سفر کیم به ایران نیز فراتر از فقط نشان دادن حمایتش از روحانی بود کیم و چو هو-چول معاون وزیر خارجه کره شمالی سفارت کشورشان را در تهران افتتاح کردند که حاکی از استحکام روابط میان دو دولت است افزون بر این آنها با چند تن از رهبران دولت‌های خارجی ملاقات‌هایی دوجانبه داشتند عمدتاً مقامات کشورهای که خریداران عمده تسلیحات کره شمالی در دهه‌های اخیر بوده‌اند مثل زیمبابوه کوبا جمهوری دموکراتیک کنگو و نامیبیا دولت ترامپ در پاسخ به آزمایش‌های هسته‌ای و موشکی کره شمالی با تشدید فشارهای دیپلماتیک روی همه این کشورها تلاش کرده که آنها را به قطع روابط خود با پیونگیانگ وادارد

در جریان بازدید کیم ایران و کره شمالی در خصوص توسعه موشکی خود موضعی متحد در برابر واشنگتن به نمایش گذاشتند تهران نیز همانند پیونگیانگ با وجود قطعنامه‌های شورای امنیت و محکومیت‌ها از سوی دولت ترامپ به آزمایش‌های متعدد موشک‌های بالستیک خود در ماه‌های اخیر ادامه داده است کیم پس از ملاقات با علی لاریجانی رئیس مجلس نمایندگان ایران در تاریخ ۴ اگوست اعلام کرد که «ایران و کره شمالی دشمنی مشترک [ایالات متحده] دارند ما قاطعانه از این موضع ایران حمایت می‌کنیم که می‌گوید در توسعه موشکی خود نیازی به اجازه گرفتن از هیچ کشوری ندارد»

تماس‌های پنهانی

آنچه برای آمریکا و متحدان حتی نگران‌کننده‌تر است دیدارهایی است که رسانه‌های دولتی این دو کشور گزارش نداده‌اند در سال‌های اخیر سرویس‌های اطلاعاتی ایالات متحده و کره جنوبی دیدارهای منظم میان مقامات ایرانی و کره شمالی را که با هدف توسعه مشترک سامانه‌های دفاعی دو کشور انجام شده دنبال کرده‌اند از جانب کره شمالی بسیاری از مقام‌های شرکت‌کننده در این ملاقات‌ها از صنایع دفاعی و یا نهادهای مالی این کشور بوده‌اند از جمله از «اداره ۳۹» و «اداره ۹۹» حزب کارگر حزب حاکم در کره شمالی که مستقیماً به دیکتاتور کیم جونگ-اون گزارش می‌دهند

سال گذشته مقامات آمریکایی گزارش دادند که کارشناسان فنی موشکی از گروه صنعتی شهید همت یکی از مهم‌ترین شرکت‌های دفاعی ایران به کره شمالی سفر کرده‌اند تا به توسعه یک راکت تقویت‌کننده هشتاد تونی برای موشک‌های بالستیک کمک کنند ادعا شده که سید جواد موسوی یکی از مقامات ارشد این شرکت دفاعی ایرانی با «شرکت تجاری توسعه معادن کره شمالی» همکاری داشته است شرکتی که به خاطر نقش عمده‌اش در خریداری تجهیزات مورد نیاز برنامه‌های هسته‌ای و موشکی بالستیک کره شمالی از سوی ایالات متحده و سازمان ملل تحریم شده است مثلاً گروه شهید همت به طور غیر قانونی چندین قطعه سوپاپ تجهیزات الکترونیکی و ابزار اندازه‌گیری مورد نیاز برای آزمایش زمینی وسایط پرتاب موشک و ساخت موشک‌های بالستیک با سوخت مایع به «شرکت تجاری توسعه معادن کره شمالی» ارسال کرده است

تأثیرات بر سیاست‌گذاری

کره شمالی شریک مهمی در ائتلاف کشورها شبه‌نظامیان و نهضت‌های سیاسی است که به عنوان «محور مقاومت» شناخته می‌شوند و تهران آن را با هدف به چالش کشیدن قدرت ایالات متحده در خاورمیانه شکل داده است پیونگیانگ همچنین نقش مهمی در تامین سلاح و تجهیزات (<http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/north-koreas-alliance-with-syria-reveals-a-wider-proliferation-threat>) برای رژیم اسد در سوریه اصلی‌ترین متحد عرب ایران در جنگ فعلی این کشور دارد به گفته مقامات فعلی و پیشین ایالات متحده شورشیان حوثی که ایران از آنها حمایت می‌کند (<http://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/trump-placing-heavy-focus-on-yemen-in-the-campaign-to-counter-iran>) نیز برای تداوم جنگ‌شان با هدف براندازی دولت یمن که جامعه بین‌المللی آن دولت را به رسمیت می‌شناسد از کره شمالی سلاح خریده‌اند

افزون بر این به نظر می‌رسد سفر ماه اگوست کیم یانگ-نام [به ایران] از حمایت روسیه و چین نیز برخوردار بوده است. کیم در راه سفر به ایران با خطوط هوایی «ایر کوریو» متعلق به کره شمالی ابتدا به ولادی‌وستوک در روسیه رفت و پس از آن با خطوط هوایی دولتی روسیه «ایروفلوت» و با عبور از حریم هوایی چین به تهران وارد شد. وزارت خزانه‌داری آمریکا در دسامبر ۲۰۱۶ شرکت هواپیمایی کره شمالی «ایر کوریو» را به خاطر کمک مالی به رژیم کیم و برنامه موشکی بالستیک آن تحریم کرد.

مهم‌ترین مسأله پیش روی ما این است که آیا مدرک انکارناپذیری به دست خواهد آمد که حاکی از همکاری مستقیم هسته‌ای میان ایران و کره شمالی باشد. دولت آمریکا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی می‌گویند هنوز شواهد قطعی در این زمینه وجود ندارد. اما گروه‌های مخالف ایرانی ادعا می‌کنند که مقامات ارشد این کشور در شش مورد از آزمایش‌های هسته‌ای کره شمالی به عنوان نظاره‌گر حضور داشته‌اند. به نقل از این گروه‌ها برجسته‌ترین چهره در میان این مقامات محسن فخری‌زاده عضو ارشد سپاه پاسداران ایران است که سازمان ملل او را به همکاری نزدیک با فریدون عباسی دوانی در پژوهش‌های سرنوشت‌ساز در زمینه تسلیحات اتمی متهم کرده است. مقامات اطلاعاتی فعلی و پیشین ایالات متحده می‌گویند نمی‌توان چنین اتهاماتی را رد کرد و به همین دلیل نیاز است که همه تماس‌ها میان ایران و کره شمالی به‌دقت موشکافی شود.

جی سالومون پژوهشگر ویژه هموند برنامه بیگال در انستیتوی واشنگتن و نویسنده کتاب «جنگ‌های ایران: بازی‌های اطلاعاتی نبرد بانک‌ها و معاملات سرنوشت‌ساز که خاورمیانه را شکل تازه‌ای بخشیدند» است. ♦

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

فوریۀ ۲۰۲۲ ۱۴

Simon Henderson

(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy)

BRIEF ANALYSIS

Libya's Renewed Legitimacy Crisis

فوریۀ ۲۰۲۲ ۱۴

Ben Fishman

(/policy-analysis/libyas-renewed-legitimacy-crisis)

BRIEF ANALYSIS

The UAE Formally Ceases to be a Tax-Free Haven

موریه ۲۰۲۲ ۱۴

Sana Quadri ,
Hamdullah Baycar

(/policy-analysis/uae-formally-ceases-be-tax-free-haven)

TOPICS

(fa/policy-analysis/mn-ashah/) منع اشاعه

(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

(fa/policy-analysis/ayran/) ایران